USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci navrhovatele: **J. T.**, zast. JUDr. Milanem Hulíkem, Ph.D., advokátem, se sídlem Bolzanova 1615/1, Praha 1, proti odpůrci: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, ve věci podání navrhovatele ze dne 27. 11. 2017, o námitce podjatosti vznesené navrhovatelem proti soudcům senátu Nejvyššího správního soudu ve věcech volebních,

takto:

Soudci senátu Nejvyššího správního soudu ve věcech volebních JUDr. Tomáš Langášek, LL.M., JUDr. Josef Baxa, JUDr. Radan Malík, JUDr. Petr Mikeš, Ph.D., doc. JUDr. Pavel Molek, Ph.D., JUDr. Miloslav Výborný a Mgr. Daniela Zemanová **nejsou** vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Vol 85/2017.

Odůvodnění:

[1] Podáním ze dne 27. 11. 2017 označeným „*žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o odmítnutí kandidátní listiny*“ se navrhovatel domáhá, aby Nejvyšší správní soud alternativně rozhodl, že navrhovatel je kandidátem na prezidenta republiky, případně že volby prezidenta republiky se odkládají o 6 měsíců a mohou se do nich přihlásit i další kandidáti, případně že volby prezidenta republiky se odkládají o 3 měsíce a navrhovatel může doplnit minimálně 50 000 podpisů občanů, nebo o jiném řešení navrženém soudem, které navrhovateli umožní kandidovat na funkci prezidenta republiky.

[2] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 30. 11. 2017, č. j. Vol 85/2017 - 20, vyrozuměl navrhovatele o složení senátu, který projedná a rozhodne jeho věc. Současně jej poučil, že může ve lhůtě tří dnů od doručení tohoto usnesení namítnout podjatost jmenovaných soudců.

[3] Dopisem ze dne 1. 12. 2017 navrhovatel vznesl námitku podjatosti „[...] *na soudce Josefa Baxu a další soudce senátu, kteří jsou členy Svobodných zednářů či jiné skupiny, která provádí segregaci členů dle pohlaví a považuje se za bratrstvo či své členství za jakousi rodinu, která si navzájem pomáhá a podporuje se.*“ V odůvodnění námitky uvedl, že soudce JUDr. Josef Baxa má vazby na další osoby či instituce, kterým obsáhle vyčetl různá pochybení. JUDr. Baxa vyučuje na Fakultě právnické Západočeské univerzity, která je spojována s korupcí. Uvedenou fakultu zakládal společně s paní R., která neoprávněně užívala titul

doktorky práv. Na stejné fakultě vyučuje také soudce Ústavního soudu prof. JUDr. Jan Musil, CSc., který podle názoru navrhovatele pochybil ve věci jeho asistentky, která tak přišla o byt. Navrhovatel popsal, že ve věci jeho asistentky negativně působili advokáti z advokátní kanceláře V., R., K. a spol., jakož i další osoby, přičemž syn pana K. a dcera JUDr. Baxy měli být přijati na Fakultu právnickou Západočeské univerzity, přestože měli „nulové skóre na přijímacích testech." Navrhovatel popsal další případy, ve kterých měli působit advokáti advokátní kanceláře V., R., K. a spol. a další vazby jednotlivých advokátů. JUDr. Baxa byl podle navrhovatele proti udělení milosti J. K. a byl náměstkem JUDr. Pavla Rychetského v době, kdy vykonával funkci ministra spravedlnosti a kdy byly přijaty *„genocidní exekuční zákony"*. Uvedl, že JUDr. Baxa nebrojí proti těmto zákonům, justiční mafii, rozdělení Československa, zbídačení českého lidu či nesprávnému zadávání veřejných zakázek. Konstatoval, že jako prezident republiky by s takovými soudci rychle skoncoval, čímž se ani dříve netajil. Nadto, JUDr. Baxa je ve spojení s advokáty a soudci z Plzně, kteří *„bojují proti navrhovateli"*. S ohledem na uvedená vyjádření dovodil, že stojí na opačné straně barikády, než soudci, kteří budou ve věci rozhodovat, a že JUDr. Baxu nelze považovat za nestranného. Navrhovatel požádal, aby se „[k]*vůli tajným rituálům, tajnému způsobu klapání na dveře, vzájemné tajné podpoře, segregaci či diskriminaci žen*" všichni členové senátu, kteří jsou současně členy *„zednářské lóže či podobných tajných organizací vzdali své funkce v tomto soudním sporu"*, respektive, aby prohlásili, zda byli členy podobné organizace, popřípadě, zda byli členy jejich manželky či manželé. Navrhovatel konstatoval, že vedení soudů v Brně i jiných soudů v České republice, včetně Plzně, se dopouští trestných činů, přičemž popsal umístění a přístupnost úředních desek na Městském soudě v Brně, na Okresním soudě Brno - venkov a na Krajském soudě v Brně. Navrhovatel k námitce přiložil přílohu, kterou tvoří dopisy adresované již v minulosti dalším osobám a institucím a které obsáhle popisují historii sporů navrhovatele s Ing. R. Č.

[4] Soudci senátu Nejvyššího správního soudu ve věcech volebních, kterými jsou podle rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu JUDr. Tomáš Langášek, LL.M., JUDr. Josef Baxa, JUDr. Radan Malík, JUDr. Petr Mikeš, Ph.D., doc. JUDr. Pavel Molek, Ph.D., JUDr. Miloslav Výborný a Mgr. Daniela Zemanová, ve vyjádření založeném na č. l. 52 soudního spisu uvedli, že nemají žádný vztah k věci, účastníkům ani zástupcům.

[5] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s."), podle kterého jsou soudci „[...] *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*".

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Proto postup, jímž je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako mimořádné opatření uplatňující se jen z opravdu závažných důvodů, které soudci reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[7] Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na výsledku projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, vztahem srdečně přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti.

[8] Navrhovatel v odůvodnění námitky podjatosti neuvedl, že má vzájemně nepřátelský vztah se soudcem JUDr. Josefem Baxou. Ve své podstatě však vůči němu toliko vyjádřil jednostranné nepřátelství. Namítl, že JUDr. Baxa se dopustil skutků a zastává postoje, vůči kterým se veřejně vymezil. Nejvyšší správní soud však již v usnesení ze dne 22. 3. 2016, č. j. Nao 44/2016 - 28, konstatoval, že „[...] *soudce jako reprezentant veřejné moci může být (a často také je) objektem i neoprávněné kritiky, současně je však třeba přepokládat a požadovat od soudce vyšší stupeň tolerance a nadhledu, než tomu je u ostatních občanů. Z tohoto důvodu judikatura dovodila, že samotná kritika soudce ze strany účastníka nezakládá bez dalšího vztah soudce k projednávané věci, účastníkům řízení či jejich zástupcům, a to ani tehdy, děje-li se tak formou žaloby (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3849/2014 (dostupný z www.nsoud.cz). Ostatně i Nejvyšší správní soud a Ústavní soud již v minulosti zdůraznily ve vztahu k posuzování podjatosti skutečnost, že soudce často bývá objektem i neoprávněné kritiky, což je běžnou součástí jeho práce. V nálezu Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2011, sp. zn. II. ÚS 105/01, či v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013, č. j. Nao 42/2013 - 43, pak nebylo shledáno, že by kritika soudce ze strany účastníka založila pochybnosti o nepodjatosti dotyčného soudce. V souladu se zmíněnou judikaturou zdejší soud v nynější věci konstatuje, že kritika ze strany účastníků řízení je běžnou součástí práce soudce, proto i nevybíravé hodnocení stěžovatele na adresu soudce JUDr. Výborného nemohlo založit důvod k pochybnostem o nepodjatosti soudce.*“

[9] Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v nyní posuzované věci. Jakkoliv totiž navrhovatel podrobil soudce JUDr. Josefa Baxu byť i veřejné kritice, nedoložil nic, z čeho by vyplývalo, že k němu JUDr. Baxa pojal nepřátelský vztah, který by ohrožoval nestrannost jeho rozhodování. Tomu ostatně nasvědčuje, že JUDr. Baxa ve vyjádření k námitce podjatosti konstatoval, že k navrhovateli nemá žádný vztah. Opačnému závěru nesvědčí ani tvrzení navrhovatele, že je ve sporu s osobami, která zná i JUDr. Baxa. Navrhovatel totiž netvrdil ani nedoložil, že by JUDr. Baxa s těmito osobami udržoval natolik intenzivní vztah, že by jejich spor ovlivňoval jeho rozhodování. Nejvyšší správní soud již také v naposledy citovaném usnesení konstatoval, že „[p]*ro pochybnosti o nepodjatosti soudce musí existovat nějaké objektivní skutečnosti, pouhý negativní názor účastníka řízení na soudce nepostačuje. To, že má účastník jednostranně pozitivní či negativní náhled na soudce, který ale naopak k účastníku ani k věci žádný vztah nemá, je z hlediska hodnocení podjatosti soudce irelevantní za situace, kdy účastník nepoukáže na žádné skutečnosti, z nichž by vyplývaly pochybnosti o nepodjatosti.*“ Jednostranné výhrady navrhovatele vůči JUDr. Baxovi tedy podle Nejvyššího správního soudu nezakládají pochybnosti o jeho nepodjatosti.

[10] Ve vztahu ke všem členům senátu Nejvyššího správního soudu ve věcech volebních navrhovatel toliko hypoteticky namítl, že by je považoval za podjaté, pokud by byli členy „*zednářské lóže, či podobné tajné organizace*“, přičemž z odůvodnění námitky podjatosti lze dovodit, že podjatost soudců, kteří jsou členy takových organizací, dovozuje z tvrzené povinnosti poskytovat si vzájemnou tajnou podporu. Navrhovatel však ani netvrdí, že někdo ze soudců senátu Nejvyššího správního soudu ve věcech volebních je členem organizace, která by jej zavazovala k poskytování tajné podpory ostatním členům, popřípadě, že by někdo od dotyčných soudců takovou podporu v posuzované věci skutečně požadoval. Nejvyšší správní soud přitom nemá důvod zabývat se hypotetickými úvahami navrhovatele, které nemohou mít vliv na posouzení námitky podjatosti.

[11] Jde-li o důvody uvedené v druhé větě § 8 odst. 1 s. ř. s (tj. vyloučení soudce z důvodu jeho podílu na předchozím soudním řízení), pak smysl a účel tohoto ustanovení spočívá ve vyjádření principu instanční oddělenosti řízení před jednotlivými funkčně příslušnými soudy jako záruky vnitřní nezávislosti soudní soustavy a tím i práva každého na spravedlivý proces. O takový případ však evidentně nejde, neboť věc posuzuje v prvním stupni Nejvyšší správní soud podle § 65 odst. 1 a § 68 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), ve znění pozdějších předpisů. Navrhovatel nenamítá, že by se jmenovaní soudci jakkoliv podíleli na vydání rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny.

[12] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl o námitce podjatosti tak, že soudci senátu Nejvyššího správního soudu ve věcech volebních JUDr. Tomáš Langášek, LL.M., JUDr. Josef Baxa, JUDr. Radan Malík, JUDr. Petr Mikeš, Ph.D., doc. JUDr. Pavel Molek, Ph.D., JUDr. Miloslav Výborný a Mgr. Daniela Zemanová nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. Vol 85/2017.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu